

HIDROPONIKA

Hidroponski sistemi
Sestava hranilne raztopine
Uspešno hidroponsko gojenje

KAJ JE HIDROPONIKA?

- **tehnika gojenja rastlin brez prsti oz. brez zemlje** (zunaj zemlje)
- **korenine lahko rastejo v zraku** (ob vzdrževanju visoke vlažnosti), **v vodi** (v primeru dobrega prezračevanja) **ali v različnih inertnih medijih** (pesek, mivka, različni gradbeni materiali, kamena volna, šotni substrati, ekspandirana glina, žagovina)
- vodi raztopljeni točno določena količina hranil (ustrezne koncentracije)

---

iz dveh grških besed:

hydro = voda

ponos = delo

HIDROPONSKI SISTEMI

Prednosti pred klasičnim gojenjem:

- **intenzivna pridelava**
- **večji pridelki**
- **manjši problemi s škodljivci in boleznimi**
- **zmanjšano onesnaževanje talnih voda**

HIDROPONSKI SISTEMI

- **zaprti hidroponski sistemi** - hranilna raztopina v sistemu kroži
- **odprti hidroponski sistemi** - hranilno raztopino po uporabi zamenjamo

Primerni za:

- **gojenje rastlin v zavarovanem prostoru**
- **za gojenje na prostem.**

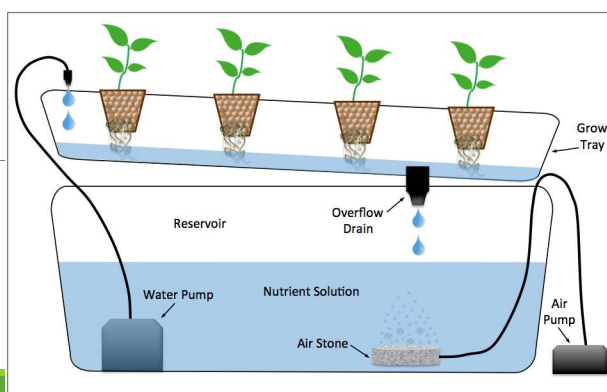
A. Tekočinski hidroponski sistemi

B. Agregatni hidroponski sistemi

HIDROPONSKI SISTEMI

A. Tekočinski hidroponski sistemi

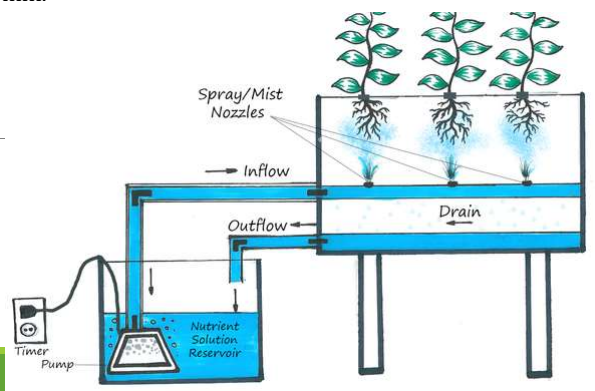
- **NFT** (Nutrient Film Technique) - rastline rastejo s koreninami v dolgih, nagnjenih (1-2 %) plastičnih kanalih, v katerih se neprestano, na dnu v tanki plasti, pretaka hranilna raztopina.

HIDROPONSKI SISTEMI

A. Tekočinski hidroponski sistemi

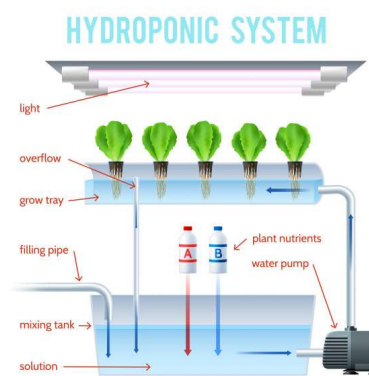
- **Aeroponika** (aer = zrak, ponos = delo) - gojenje rastlin v hranilni raztopini s preplavljanjem (izmenjavanjem hranilne raztopine in zraka v enakomernih časovnih presledkih) v cevnih ali kanalskih sistemih oziroma oroševanjem koreninskega sistema s hranilno raztopino s pomočjo finega razprševanja z meglilnimi šobami v zaprtih sistemih.

HIDROPONSKI SISTEMI

A. Tekočinski hidroponski sistemi

- **Vodne kulture** - rastline vložene s pomočjo sidranja (plošče ali mreža) v vodne bazene s hranilno raztopino. Rastline s svojimi koreninami sprejemajo iz s kisikom in hranili obogatene hranilne raztopine potrebna hranila za rast.

HIDROPONSKI SISTEMI

B. Agregatni hidroponski sistemi

- **Sistem gojenja na ploščah iz kamene volne** - gojitvene plošče so običajno 15-30 cm široke, 75-100 cm dolge in 75 mm visoke ter ovite v belo polietilensko folijo, ki poveča odboj svetlobe in vzdržuje čistočo in preprečuje razvoj alg na zunanji plasti kamene volne.

HIDROPONSKI SISTEMI

B. Agregatni hidroponski sistemi

- **PPH** (Plant Plain Hydroponic) – gojenje na podlagi z rahlim padcem (1 %), s položenim koprenestim (flisnim) prekrivalom ter prekriti z odsevajočimi folijami. Sistem se uporablja za gojenje plodovk, solatnic in rezanega cvetja. Za oporo sadikam uporabljamo običajno kocke kamene volne, lahko pa tudi plastične lončke z mrežastim dnom.

- **Tankoplastno gojenje** - gojenje na tankih plasteh substrata, ki ima debelino 2 do 10 cm. Substrat nasujemo med dve PE foliji, položimo sadike gojene v kockah kamene volne ali v lončkih z mrežastim dnom na izrezane odprtine na zgornji foliji oziroma sadike vsadimo v nasut substrat in rastlinam dovajamo hranilno raztopino. Uporablja se za gojenje večine vrtnin.

HIDROPONSKI SISTEMI

B. Agregatni hidroponski sistemi

- **Navpični hidroponski sistemi**

- **VPH (Vertical Plain Hydroponic)** - flisna podlaga z odsevajočimi folijami, ki so obešene na stojalih. Hranilno raztopino dovajamo na vrhu gojitvene plošče.

- **Navpično gojenje v visečih vrečah, napoljenih s substratom** - na vrhu vreč dodajamo hranila s kapljičnim namakalnim sistemom. Drenažne odprtine so na dnu vreč in tako dovoljujejo tudi prekomerno namakanje, ker odvečna hranilna raztopina hitro odteče. Omogoča sajenje večjega števila rastlin na kvadratni meter.

USPEŠNO HIDROPONSKO GOJENJE

- izbor primerne **tehnologije**
- dobra **usposobljenost**
- dobra in pravočasna priprava
- izbor primernega **sortimenta**
- izbor kakovostnih pripomočkov - namakalnih naprav
- izbor in sestava primerne **hranilne raztopine**
- skrbno negovanje gojenih rastlin
- vzdrževanje **čistoče** v gojitvenem prostoru
- pravočasno in kakovostno izvajanje **varstvenih ukrepov**
- dodajanje primerne hranilne raztopine, skladno s potrebami gojenih vrtni

HIDROPONSKI SISTEMI – “+”

- rastline lahko gojimo tudi tam, kjer zemlja ni primerna za rast ali je onesnažena,
- visoka intenzivnost pridelovanja,
- manj naporno delo pri obdelovanju, kultiviranju, razkuževanju, zalivanju in drugem,
- manjša poraba zaščitnih sredstev,
- pri hidroponskem pridelovanju porabimo manj vode kot pri klasičnem,
- onesnaževanje okolja je manjše,
- nadzorovano in usklajeno dodajanje hranil glede na razvoj in potrebe rastlin,
- kolobarjenje ni potrebno,
- sistemi so prilagodljivi in primerni tudi za ljubiteljsko gojenje zelenjadnic in okrasnih rastlin.

HIDROPONSKI SISTEMI – “-”

- začetni stroški so visoki,
- potrebna sta izkušnost in znanje pri opravljanju del,
- bolezni in škodljivci se lahko hitro razširijo,
- koristnih mikroorganizmov, ki živijo v zemlji, v substratih ni,
- rastline, ki rastejo v hidroponskih sistemih, reagirajo na dobre in ravno tako na slabe rastne pogoje hitreje kot rastline, gojene na klasičen način,
- rastline, ki so na razpolago, niso vedno primerne za hidroponsko gojenje.

HIDROPONSKI SISTEMI

Raziskave

- hormonske spremembe pri rastlinah, ki so bile podvržene vodnemu stresu,
- fiksacija dušika pri metuljnicah,
- simbioza pri rastlinah,
- mikoriza,
- razvoj bolezni (nesimbiotske združbe),
- mineralna prehrana rastlin,
- morfološki razvoj korenin,
- fiziološki procesi.